

Dokument zasedanja

B9-0392/2022

12.9.2022

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve
in varnostno politiko

v skladu s členom 132(2) Poslovnika

o razmerah v Tajvanski ožini
(2022/2822(RSP))

Emmanuel Maurel
v imenu skupine The Left

**Resolucija Evropskega parlamenta o razmerah v Tajvanski ožini
(2022/2822(RSP))**

Evropski parlament,

- ob upoštevanju ustanovne listine Organizacije združenih narodov (OZN), ki prepoveduje grožnje in uporabo sile v mednarodnih odnosih,
 - ob upoštevanju resolucije generalne skupščine OZN št. 2758 z dne 25. oktobra 1971, v kateri so predstavniki vlade Ljudske republike Kitajske priznani kot „edini zakoniti predstavniki Kitajske pri Združenih narodih“,
 - ob upoštevanju politike „ene Kitajske“, ki jo vodi EU,
 - ob upoštevanju izjave zunanjih ministrov združenja ASEAN z dne 3. avgusta 2022 o razvoju odnosov med Kitajsko in Tajvanom,
 - ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,
- A. ker je obisk Nancy Pelosi, predsednice spodnjega doma ameriškega kongresa, na Tajvanu po nepotrebnem zaostрил napetosti v Tajvanski ožini in okolici; ker je od začetka mandata ameriškega predsednika Joeja Bidna otok obiskalo več kot 40 članov ameriškega kongresa, od tega 28 v prvih devetih mesecih leta 2022;
- B. ker je Kitajska po obisku Nancy Pelosi v Tajpeju izvedla obsežne vojaške vaje v Tajvanski ožini, da bi dokazala, da je sposobna napadov na celotnem tajvanskem ozemlju; ker so med vajo balistične rakete pristale tudi v izključni ekonomski coni Japonske, zaradi česar so se povečale napetosti med Kitajsko in Japonsko;
- C. ker se je zaradi dinamike v indijsko-pacifiški regiji v zadnjih letih razvila močna geopolitična konkurenca, ki se kaže v povečanju vojaških izdatkov in agresivnejši retoriki;
- D. ker sta Bob Menendez, predsednik odbora za zunanje odnose pri senatu ZDA, in senator Lindsey Graham 17. junija 2022 predstavila zakon o politiki do Tajvana, po katerem naj bi slednjemu odobrili 4,5 milijarde USD vojaške pomoči in ki ga Bela hiša še ni odobrila;
- E. ker so ZDA povečale vojaško navzočnost v regiji; ker so ZDA in njihovi zavezniki iz regije avgusta 2022 v južnem Tihem oceanu izvedli 12-dnevno vajo poveljevanja in nadzora; ker sta Francija in Nemčija poslali pomorske sile v Južnokitajsko morje;
- F. ker je Tajvanska ožina, plovna pot med Tajvanom in Kitajsko, ena najprometnejših pomorskih prog na svetu; ker je tudi glavna pot za ladje, ki prevažajo blago na evropske trge iz Japonske, Južne Koreje, Kitajske in Tajvana; ker je Kitajska druga največja izvoznica v EU in njen največji izvozni trg; ker ima Tajvan odločilno vlogo v svetovni tehnološki dobavni verigi, evropski tehnološki sektor pa je močno odvisen od njegove proizvodnje polprevodnikov in računalniških čipov;

1. izraža globoko zaskrbljenost zaradi mednarodne in regionalne nestabilnosti v Tajvanski ožini, ki bi lahko zajela celotno regijo in sčasoma privedla do napačnih presoj, resnih nesoglasij, odprtih konfliktov in nepredvidljivih posledic, v katerih bi bili udeleženi najpomembnejši mednarodni akterji;
2. vse strani poziva, naj bodo skrajno previdne, naj se vzdržijo provokativnih dejanj in naj spoštujejo načela iz ustanovne listine OZN ter pogodbe o prijateljstvu in sodelovanju v jugovzhodni Aziji;
3. pozdravlja pripravljenost združenja ASEAN, da prevzame konstruktivno vlogo in omogoči miren dialog med vsemi stranmi, tudi prek svojih mehanizmov za umirjanje napetosti ter ohranjanje miru, varnosti in razvoja v regiji;
4. ponovno poudarja, da je zavezan politiki „ene Kitajske“; odločno obsoja grožnjo Kitajske, da bo proti Tajvanu uporabila silo; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je kitajska vlada v nedavno objavljeni beli knjigi o načelu ene Kitajske in vprašanju Tajvana zapisala, da si bo Kitajska po najboljših močeh prizadevala za mirno ponovno združitev, vendar ne bo izključila uporabe sile;
5. obžaluje, da je Nancy Pelosi, predsednica spodnjega doma ameriškega kongresa, kljub opozorilom ameriške vojske obiskala Tajvan in po nepotrebnem zaostri napetosti v Tajvanski ožini in njeni okolici; ugotavlja, da so v zadnjih letih uradniki tako v ZDA kot v EU in nekaterih njenih državah članicah tradicionalno politiko „ene Kitajske“ s svojimi dejanji in besedami postavili pod vprašaj;
6. zavrača vse poskuse spodkopavanja obstoječe ureditve v regiji; opozarja Kitajsko in Združene države Amerike, da imajo kot stalne članice varnostnega sveta OZN posebno odgovornost, da spoštujejo obveznost mirnega reševanja konfliktov;
7. priznava, da Tajvan na mednarodni ravni sodeluje pri reševanju nadnacionalnih vprašanj, tudi v Svetovni zdravstveni organizaciji, Mednarodni organizaciji civilnega letalstva, Mednarodni organizaciji kriminalistične policije (Interpol) in Okvirni konvenciji OZN o spremembi podnebja;
8. opozarja, da ohranjanje miru in stabilnosti v indijsko-pacifiški regiji ni le v velikem interesu EU in njenih držav članic, temveč tudi vseh tamkajšnjih držav, zlasti v zvezi s skupnim soočanjem s svetovnimi izzivi, kot so podnebne spremembe ter socialni in okoljski trajnostni razvoj, pa tudi uresničevanjem 17 ciljev trajnostnega razvoja iz Agende 2030 Združenih narodov; poudarja, da bi vojaški konflikt v Tajvanski ožini povzročil velike gospodarske motnje in postavil pod vprašaj zmožnost EU, da doseže cilj odprte strateške avtonomije;
9. je zelo zaskrbljen zaradi naraščajoče vojaške navzočnosti v regiji, ki povečuje nevarnost vojaškega zaostrovanja;
10. poudarja, da je ključnega pomena, da Kitajska in vsi drugi akterji v regiji spoštujejo Konvencijo OZN o pomorskem mednarodnem pravu (UNCLOS), in znova opozarja, da je treba spoštovati mednarodno pravo, zlasti omenjeno konvencijo in njene določbe o obveznosti mirnega reševanja sporov ter ohranjanju svobode plovbe in preletov v Tajvanski ožini; poziva EU, naj usklajeno pritisne na vse svoje zaveznike, zlasti ZDA,

da bodo omenjeno konvencijo ratificirali;

11. opozarja, da celovit sklop civilnih in dobro razvitih nevojaških prispevkov ustvarja dodatno vrednost delovanja EU v indijsko-pacifiški regiji; poziva EU in njene države članice, naj uporabijo svojo obsežno diplomatsko mrežo, da bi olajšale dialog o reševanju sporov in pravnih rešitvah ter prispevale strokovno znanje o ukrepih za poglobljanje zaupanja;
12. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic ter vladama in parlamentoma Kitajske in Tajvana.